Leven
voor morgen

Frans Busschots

Emoties en
korte verhalen

Tekst: Frans Busschots
Cover en illustraties: Walter Baats

Voorwoord van de schrijver

Beste lezers,

Hartelijk dank omdat ik jullie op deze manier mag ontmoeten.
Wat is een auteur zonder lezers?
Voor dit boek heb ik lang gezocht naar de juiste titel.
Ik heb een zonnebloem in mijn tuin zien opgroeien.
Iedere dag zo'n tiental centimeters.
En dan plots de gele kroon die zijn zaadjes beschermt.

Leven voor morgen!

Frans Busschots

De laatste treinreis

Een hemelblauwe lucht en een klein landelijk stationnetje. Slechts twee reizigers: de mooie vrouw van een generaal en Hildegarde, haar tienjarig dochtertje. Een reisje met de trein naar de verre stad. De dierentuin met apen en olifanten. Lekkere dunne frietjes gewoon aan een kraampje op een hoek in de buurt van het station.
De trein kwam na een sierlijke bocht het stationnetje binnengereden. Tien wagons getrokken door een zwarte rook spuwende locomotief. Mooi versierde wagons met teksten als: ‘De reis naar de zon’, ‘Morgen wordt het nog beter’, ‘Vrienden voor morgen’.
Het was niet voorzien dat deze trein zou stoppen, maar Hildegarde vloog er meteen in en de mama moest dan maar volgen. De trein startte meteen en reed richting de grote stad. Maar even voor die stad draaide de locomotief met een grote bocht naar een bosrijk gebied. De vrouw van de generaal begreep meteen dat dit de laatste treinreis zou worden. Per vergissing hadden zij op die trein gestapt. Het ongeduld van Hildegarde?
Het meisje keek angstig naar de mama. “Mama, waarheen rijden we? Dat is niet mooi.”
De mama keek door het raam. “Het duurt maar even, Hildegarde!”
De trein reed het nepstationnetje van Stalag 18 binnen. Daar kwamen iedere dag 7 treinen toe. Overvol. De treinleider kreeg maar een uur de tijd om terug uit het station te rijden.
Iedere dag was het er druk, maar na 5 uur ’s avonds was het er zo stil als het maar stil kon zijn. Men hoorde er zelfs geen vogel fluiten. Ook in Stalag 18 leek alles verlaten.

Een beeld uit een film dat ik niet kan vergeten. Het gebeurde speelde zich af in 1943. Toen deelde men mensen in categorieën in. Net zoals vroeger boeren, arbeiders en bedienden en nog andere reeksen. Zo kan men mensen ook indelen volgens leeftijd en zich de vraag stellen of we iedere reeks wel met evenveel respect en eerbied behandelen. En hebben sommige reeksen leeftijden niet meer aandacht nodig?
Ik moet het inktpatroon van mijn printer regelmatig vervangen. Omdat die nogal vlug leeg is. Zo ook met mensen. Jong wordt vlug oud of niet meer commercieel belangrijk. Hoe leven asielzoekers in deze coronatijd? Eenzame mensen in oude huisjes? Gewoon oude mensen die geen telefoontjes krijgen?
Mensen, laten we bellen naar iedereen, ook naar zij die wij kennen ‘van haar noch pluim’. Een belletje schenkt meer vreugde en vriendschap dan we denken. Wij hebben mekaar nodig!

Wat is een treinreis bij heldere hemel, op een dag vol verwachtingen, als de eindbestemming anders blijkt te zijn dan wij verwachtten?

De oude vrouw en de zee

Els stamde uit een oud boerengeslacht. Van vader op zoon of dochter. Maar het bleef in de familie. Els zou de laatste worden van dat oud boerengeslacht. De acht kinderen waren allen het huis uit en je kon bijna geen werelddeel of belangrijk land opnoemen of daar woonde afstammelingen van haar. Haar kinderen en kinderen van haar kinderen, zie je.

Haar man Fons was een tiental jaren geleden overleden en nu woonde zij alleen met haar twee Mechelse Schepers en twee geiten, een witte en een zwarte van haar. Zij noemde die twee geiten dag en nacht en kreeg er veel vriendschap van. Ook van die twee grote honden.

Zij woonde alleen en genoot van de vriendschap ook van de buren. Vooral van de kleine kinderen waarvan zij de grootouders nog gekend had en waarvan ze genoot als die in hun bewegingen en manier van praten aan haar vroegere vriendinnen deed denken. Een hechte band met het verleden was dat beslist.

Op een woensdagnamiddag vroeg ze een paar van die praatgrage kinderen die een ijsje uit de diepvries kwamen eten, - ja, zo gaat dat toch? - waarvan ze die voormiddag in de school geleerd hadden. Over de zee, antwoordden ze alle twee, maar het klonk niet zo enthousiast als ze wel gehoopt had.

Die avond kon Els de slaap maar niet vatten. Toegegeven: het was warm in de kamer, maar de zee bleef in haar gedachten hangen. De zee. Ja, ze was er al eens geweest, toen ze nog klein was en ze niet goed begreep waarom het land plots ophoudt en er alleen maar water was, niets dan water. En dan had je nog die hoop zand die precies het water moest beschermen tegen dieven die dat water wilden stelen. Duinen, noemde men die hoop zand. Had men echt een put gegraven en die gevuld met water?

Neen, natuurlijk niet. En vroeger lag er overal een hoop zand, duinen, rond bepaalde kusten, zoals in België, en sommige andere landen. Hoe die daar gekomen waren? Gewoon door de natuur zeker.

De zee. Ja, Els wilde de zee nog eens zien. Zeker! Op een avond belde ze naar haar kleinzoon die in Blankenberge woonde en als oogarts in een ziekenhuis in de buurt werkte.

“Natuurlijk, oma! Jij bent altijd welkom. Wij hebben nog een kamer vrij en misschien kun je bij ons in de buurt komen wonen. Op een knus appartementje. Je kunt bij ons komen eten, wat denk je?”

De afspraak was vlug gemaakt. Een paar dagen later stond Lander, de kleinzoon, haar aan het station van Blankenberge op te wachten. Even later zaten ze samen op een terrasje onder een parasol en keken naar de zee, die precies die dag niet in haar beste doening was.

“Meestal is ze vele rustiger, oma.”

“Dat geeft niet, Lander! Ze mag ook eens zichzelf zijn. Onze Fons, jouw grootvader, was vroeger ook soms vlug op zijn teen getrapt. Maar achteraf was hij altijd de liefste man ter wereld. Daarnet zag ik een grote golf aangerold komen en dacht ik aan onze Fons.”

“Wil je hier blijven wonen, oma? Ik kan voor jou een appartementje regelen. Of je kunt bij ons komen wonen. Nu de kinderen nog klein zijn, hebben wij nog een kamer

vrij. De kamer waarin jij deze nacht kunt slapen. En je mag bij ons blijven inwonen zo lang als je maar wil. Zou je de boerderij niet verkopen?”
Oma stond op. “Ik loop eens tot aan het water! Dat moet heerlijk aanvoelen. Zo met je handen een kommetje maken en water scheppen uit de zee en dat dan langzaam tussen je vingers laten glijden.”
“Dus je blijft voorgoed aan de zee wonen? Goed!”

“Neen, Lander. Ik blijf wel enkele dagen en dan ga ik terug zelf voor mijn geiten en honden zorgen. En ik wil weten waarover de kleine kinderen van de buren geleerd hebben. Op woensdagnamiddag komen ze altijd een ijsje eten en ze helpen mij dan bij de afwas van de voorbije dagen. Maar ik kom achteraf zeker terug, ja, regelmatig, zolang ik nog kan.
De zee is prachtig, Lander. Zo die eindeloze verte met niets dan water. Dan kan ik aan onze Fons denken. Wat eten we deze avond, bij jullie thuis?”

Annie

Eens was jij de vrouw die mijn leven kleurde.
De vrouw die mijn kleur maakte
En pigmenten mengde tot nieuwe kleuren
Jij was ook mijn tweede ik.

Voor alle momenten, mooie en onduidelijke momenten
Was jij daar om mij te strelen mijn stappen te richten
Jij voelde aan waar ik naartoe moest
En waar mijn geluk, ons geluk lag.

De jaren hebben die behoeften en noden doen evolueren
Maar jij was er steeds om in alle omstandigheden naar
Mijn geluk te zoeken.

Kom, Annie, laat ons één blijven, al die jaren die ons nog resten.
Vriendschap en liefde voor de jaren die ons nog resten.
Meng de oude pigmenten tot nieuwe schitterende kleuren
Bedankt, Annie, voor al die jaren van eenheid en samenzijn.

Iemand zei me …

Iemand zei me: “Ik kom uit een gezin met veel kinderen en waar eigenlijk te weinig centen waren om aan een individuele toekomst te bouwen. Heel mijn leven brandde in mij een vuur dat warmte wilde geven en blijven geven. Een vuur als de zon die soms aan het noorden warmte geeft en dan naar het zuiden kijkt en daar warmte uitstraalt.
Toen, en toen was alles zo. Het geloof en de geloofsbeleving waren anders. Meer aanvaard, meer alles omvattend, meer levens vullend.
Van in de tijd waarin men toen leefde en waarin er ruimte was om in alle eenvoud het geloof in Christus te beleven. Technische evolutie was er al bezig, maar alles kreeg zijn tijd en ruimte. Niets imponeerde en was onmisbaar. Geloofsbeleving en technische evolutie kregen hun plaats en er was ruimte en tijd om zich aan te passen.
De radio op batterij en met lampen die meer licht gaven dan zij het spelletje van kathode en anode speelden, de opkomst van de transistorradio, het stereotoestel in de living, de computer en de computerspelletjes, de bandopnemer met metaaldraad, met een magnetische band, de cd en de stick, duizenden foto’s op een toestelletje kleiner dan een frietje uit een zakje.
Ik wilde priester worden, maar ik wist niet bij welke orde. Voor pastoor moest je eerst college gelopen hebben. En het bisdom had ze maar uit te kiezen. Natuurlijk dat er dan tal van toestanden aan het licht kwamen. Boerenzonen of zonen van onderwijzers of notarissen genoten voorkeur. En voor het bisdom kwam dat goed uit. Bemiddeld zijn was een, een uitstekende student zijn een andere mogelijkheid om te postuleren. Raar maar waar: God koos dus alleen maar jonge mannen uit die tot bepaalde niveaus behoorden. En daar breng ik nog begrip voor op. Piano, blokfluit of gitaar kunnen spelen bracht immers rust in je leven. Pluspunten.
Ik denk dat ik zachtjesaan mee zou geëvolueerd zijn. Ik bedoel hier de geloofsbeleving en het dagdagelijkse leven van de mensen: iedereen zijn auto en een brommer voor de arme mensen of de jeugd in het vooruitzicht van een open auto.
Of de mensen nu minder geloven als vroeger? Dat weet ik niet. Minder kerkbezoekers wel, maar wil dat zeggen dat die andere mensen niet meer geloven? Zich afkeren van God?
De subdiaken die zeker diaken werd en later priester, kon nu ook gewoon als diaken functioneren naast de gebedsleiders die werden klaargestoomd. En nog andere parochiemedewerkers die gehomologeerd werden en absoluut nodig waren.
Te weinig priesters en de creatie van nieuwe structuren, op alle niveaus.
Ik weet niet of ik blij moet zijn omdat ik vroeger die stap niet heb kunnen zetten. Had ik dat allemaal kunnen overleven? Zijn de derde leeftijd priesters die nog participeren allemaal helemaal gelukkig, zijn ze nog mee? Veel eerbied voor die mensen die heel hun leven aan God wijdden.
Ja, ik weet het. Het zijn maar mijmeringen. Ten rechte, ten onrechte? Al die veranderingen? Verbeteringen? Zich gelukkig kunnen voelen in een snel veranderde wereld. Begrijpelijk dat vele mensen afhaken en al afhaakten? Wie neemt de mensen bij de hand om voor te gaan, om naar de toekomst te kijken? Wie heeft er nog tijd om naar mij te luisteren? Ben jij ondertussen mijn evangelie nog niet moe?”
Ik keek naar Jos die naast mij op een groene bank zat, in de grote tuin achter het huis waarin hij woonde.

“Zal ik nog een stukje van mijn leven, vertellen?”
Jos keek een beetje gespannen naar mij.
“Jos, jij bent een fantastische kerel. Waarom ben jij nooit getrouwd?”
Hij stond op, dacht na en zette zich terug naast mij.
“Na de vakschool werkte in Rotterdam-Botlek bij Verolme (scheepswerf) en later op de Grace (een vloeibare ammoniaktanker), jaren bij een ngo in Congo (Katanga), en tien jaar in Brazilië, waarvan één jaar in gevangenschap in de brousse bij een guerrillabeweging. Daar leerde ik het zoontje van de chef gitaarspelen. Dat werd later uitgelegd alsof ik medewerker van de guerrillabeweging was. Zodra ik mocht kwam ik terug naar België.”
“En je droom, Jos? Jouw droom?” vroeg ik.
Hij glimlachte en zijn lippen trilden.
“Mijn droom? Die blijft! Zeker weten!”
Hij keek naar de verre populieren die door de wind heen en weer wiegden en een rij stoere acacia’s die sterk weerstand boden. Het leven van iedere dag, wanneer er wind was.

Leven

Leven is meer dan ademen
voor zuurstof in je bloed.

Leven is meer dan eten en drinken
voor energie in je lichaam.

Leven is jezelf zijn
jezelf boetseren.

Leven is je eigenheid opbouwen
door anderen te waarderen.

Leven is je eigen inzet kleur geven.
Leven is liefde beleven.
Leven is liefde.

Op een dag zonder dromen

Op een dag zonder dromen
ben jij in mijn leven gekomen
Jij was helemaal alleen
en ik verliefd als geen een.

Maar jij keek niet naar mij
dat maakte me niet blij
Verliefd zijn en niet blij
jij leek mij nog vrij

Ik keek naar jou vol liefde
en trouw, liefde is blauw
Ik zal een heel leven van je dromen
en hoop dat je in mijn leven wilt komen

Lach naar mij allerliefste vrouw
liefde is mooi blauw
de kleur van trouw
Jij laat mij terug dromen
Door in mijn leven te komen.
Liefde is blauw, ik hou van jou

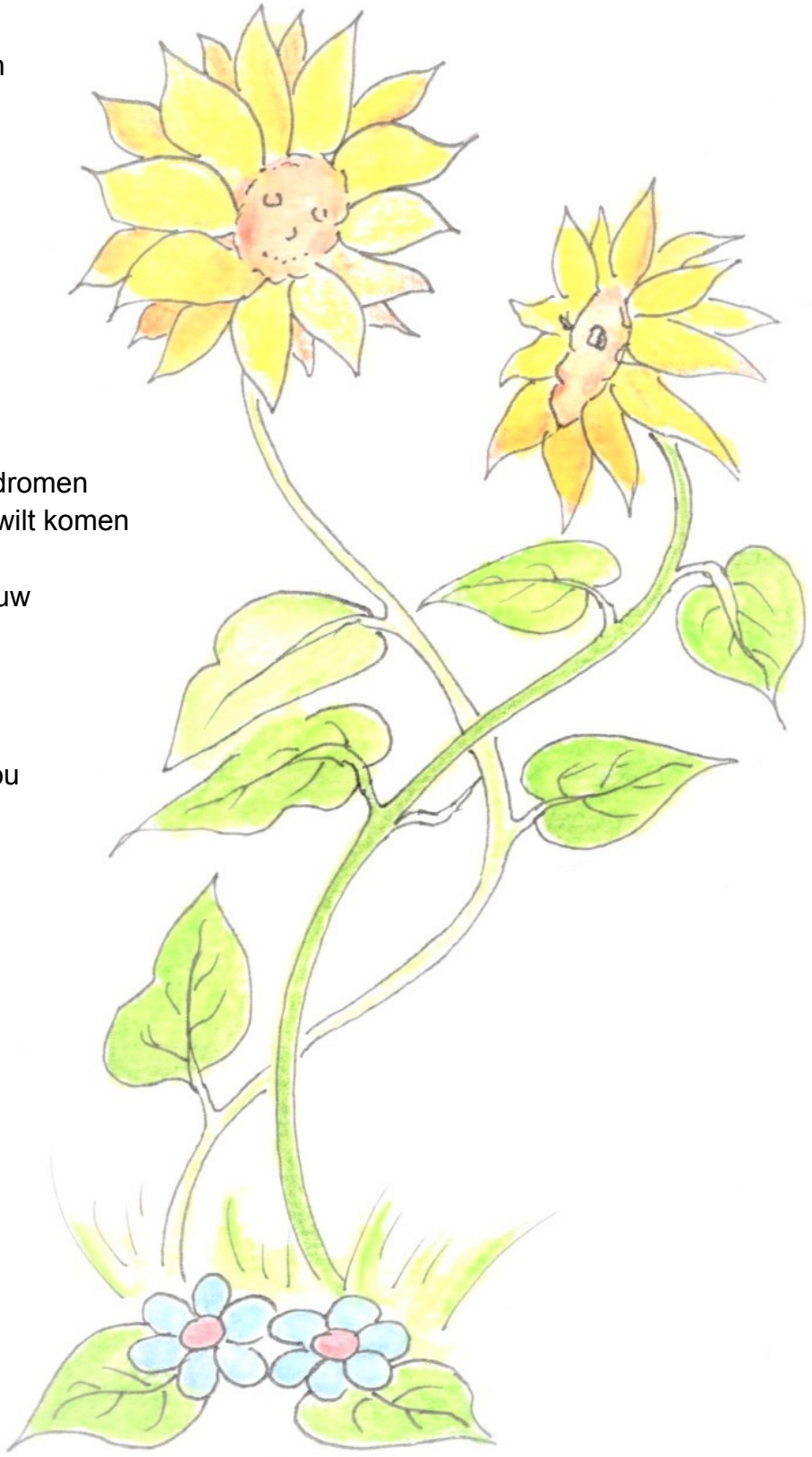

Door een raam kijken

Wat zou het mooi zijn als we door een raam konden kijken en zo beelden uit ons verleden terug zien.
Gewoon terug herbeleven wat zich allemaal voor onze ogen heeft afgespeeld. Wat we beleefd hebben, bewust of onbewust. Hoe meer we naar links kijken, hoe dieper we in ons verleden kunnen graven. Landschappen, dorpen en pleinen van toen. Maar vooral mensen van toen. Net zoals de poppen van een poppentheater aan een rekje hangen. En dan één voor één in ons gezichtsveld komen.
De beelden zouden in het eerst misschien wat floers overkomen, wazig zelfs, maar wanneer we blijven kijken dan zouden die mensen meer en meer een omschreven en duidelijk getekend beeld krijgen. Wie was dat nu weer? En in gedachten zouden we die persoon even laten wandelen, lachen, wenen, maar vooral vol liefde naar ons kijken. De beelden van vroeger kunnen inzoomen, terwijl de gelaatstrekken duidelijker worden. De kleur van de ogen tussen soms zware wenkbrauwen ontdekken.
Lang genoeg naar die personen kijken. Je relaties met die personen opnieuw ontdekken. Was je altijd wel zo correct met die man, vrouw of kind? Was je vriendschap wel altijd zonder bijbedoelingen? Had die relatie niet steviger kunnen zijn? Een beetje langer wachten voordat je antwoordde? Een beetje meer proberen een glimlach tevoorschijn toveren? Ja, wonderen zijn ook nu nog niet de wereld uit, maar kleine wonderen kunnen we nog zelf creëren. Gewoon die glimlach produceren. Recht uit je hart.

Hadden wij die mensen (ouders, grootouders, zusters, broers, geburen en iedereen die ons levenspad kruiste) niet een aangenamer leven kunnen bieden door een stukje meer vriendschap te schenken? Heb jij geweten of zij ooit eens een moeilijk dagje hadden, of jij met een glimlach niet van een dipje een feest kon maken?
Neen, ze zouden nogal eens opkijken in onze moderne wereld met auto’s, elektrische fietsen, computers, verre reizen en wat nog allemaal. We zouden ze zeker bij de hand moeten nemen, zoals zij dat met ons hebben gedaan. Met liefde en belangeloosheid.
Poppetjes worden na een voorstelling terug op hun plaats gehangen. En iedere keer voor het gebruik weer afgestoft. Hang de beelden van je bekenden niet aan een haakje, plaats ze niet op een rekje of in een kast met deurtje. Blijf ze koesteren ook al zou het raampje gesloten worden, zou het glas aangeslagen worden zodat je beeld plots bijna verdwijnt. Maak steeds tijd om die beelden in ons levendig te houden.
Zijn wij er ons wel voldoende van bewust dat wij moreel rijk zijn door ons verleden en onze toekomst die we daaraan kunnen breien. Rijk zijn is meer dan een gevoel, meer dan nog niet ingevulde dromen, meer dan een open toekomst.
Geniet van morgen!

Echte liefde?

Ja, is dit echt gebeurd? Luister! Laat mij het maar vertellen. Dan kun je nog altijd denken wat je wil.
Nog een beetje in mijn wilde jaren – ja, wie heeft dat niet gehad? – ontmoette ik haar voor de eerste keer. Tijdens een van die zeldzame dansavond voor het goede doel. Voor een pater uit Heist-op-den-Berg die naar de Congo vertrok en wat centen nodig had om de lokale bevolking te ondersteunen door aankoop van medisch materiaal voor het lokale ziekenhuis. Die pater was geweldig populair bij de leiding van de lokale jeugdbewegingen. Er was dus veel volk. Van mijn parochie was bijna iedereen die al rijp was voor dit soort van evenementen aanwezig. Het bijna kleurloze kleed van de jeugdbeweging vervangen door iets dat sprankelde en als attractief overkwam.
Het plaatselijk orkestje, drie jongens die daar in die school actief deelnamen aan de schoolse ontspanning en met muziek maken op de eerste rij stonden bij de zusters van de broers, kreeg er de sfeer maar niet in. Het werd geen wilde danspartij met overvolle dansvloer. Eigenlijk stoorde dat ons allemaal. Er moest iets aan gebeuren, zei Lowieke, die wat jonger was dan ik. Met door naar al die mooie meisjes te kijken had hij ook wel graag wat meer beweging gezien.
“Ik vlieg erin”, zei Lowieke. En hij vloog naar de tafel met meisjes van onze parochie toe. Hij sleurde Georgette mee naar de dansvloer. Georgette maakte daar helemaal geen probleem van, integendeel. Ze had al een tijdje een oogje op Lowieke laten vallen. Ook de andere jongens van onze tafel sprongen recht en meteen was iedereen aan het dansen. Ik bleef als enige over van mijn tafel en aan de tafel van de meisjes zat er nog een blondje, met de rug naar mij toe. Ik was altijd zo een beetje verlegen geweest en vond dit een uitstekende situatie. Zonder dat zij het gezien had stond ik plots voor haar; zonder rode kaken. Ze leek met haar gedachten ergens anders verzeild. “Zullen we dansen?” vroeg ik en ik herkende mijn eigen stem niet meer. Te zacht, onzeker en bijna niet verstaanbaar. Ze stond op en ik zag een zekere dankbaarheid in haar ogen. Tja, als muurbloempje blijven zitten en een jongen in de buurt die ook maar alleen was, dat was toch geen reclame.
Van dansen had ze zeker geen kaas gegeten, maar ik trapte ook niet op haar tenen. Het verliep dus vlot. Plots stopte het orkest en verliet iedereen de dansvloer. Ik bleef daar alleen staan met dat meisje. Vervelende situatie. Op zichzelf niet, maar alleen als koppel dansen en een hele zaal die toekijkt en waarschijnlijk ook geniet van onze gemeenschappelijke stunteligheid, dat kon niet. Maar hoe los je zoiets op? “We zullen straks nog een dansje doen”, zei ik. Ze vond dat goed. Probleem opgelost. Niemand had iets gemerkt. Lowieke vond dat ik het goed gedaan had. Was hij met mijn voeten aan het spelen of meende hij dat echt? Mij om het even. Ik wilde zeker nog met dat meisje dansen. Dat was mijn beslissing en daarmee uit! Maar er werden zovele plezante verhalen verteld aan onze tafel dat ik dat dansen bijna vergat.
Plots kondigde de zanger van het orkest aan dat dit de laatste dans zou zijn. Hij was al bijna uitgeput van de inspanningen en de pintjes die in vlot tempo tot bij het orkest kwamen. En ja, ik had ook enkele glaasjes meer dan half leeggedronken. Gewoon om in de sfeer te blijven. Ik stapte op haar toe en zonder iets te zeggen stond ze recht.